

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ I „ROLNIK“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. —
Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,20 zł.
Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,50 zł.

Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Spółka Wydawnicza“ Sp. z o. odp. w Nowemście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr,
na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe
słowo (tłuste) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100%, więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Adres telegr.: „Spółka Wydawnicza“ Nowemiasto-Pomorze.

ROK XVIII

NOWE MIASTO LUBAWSKIE, CZWARTEK, DNIA 3 MARCA 1938.

N — Nr. 27

Papież Benedykt XIV o odżydzeniu Polski.

Ks. prałat dr. Stanisław Trzeciak, wybitny znawca sprawy żydowskiej, ostatnio wygłosił w Radomiu odczyt pt. „Kwestia żydowska w świetle etyki chrześcijańskiej”. Wykład swój oparł prelegent na bulli papieskiej Ojca św. Benedykta XIV, wydanej w dniu 14 czerwca 1750 r. specjalnie dla Polaków. Była to bulla, którą można by krótko nazwać encykliką „o odżydzeniu Polski”. Benedykt XIV, chwając Polaków za ich wierność Kościołowi, podnosi, że „z płaczem należało by mówić do Polaków, bo za wiele żydostwa rozmnożyło się w Polsce”. „Mają oni tam wszelkie wolności, które wykorzystują ku wyszkoleniu ludzi chrześcijańskich, działając na ich szkodę. Pastwią się nad własnością, zmuszając wieśniaków do pracy pańszczyźnianej, do noszenia ciężarów, wykonywania różnych robót, do których zmuszają ich nawet biciem i różgami, Papież przestrzega Prymasa Polski, arcybiskupów, biskupów, aby „ta zakała i hańba ze szlachetnego Królestwa Polskiego usunięta została”. Poleca też Papież biskupom, by „opornych, wchodzących z żydami w jakiegokolwiek stosunki, karami kościelnymi obkładali. Wśród kar kościelnych Papież wskazuje, by za łączność z żydami odmawiano rozgrzeszenia, by tylko biskup mógł rozgrzeszyć tych, którzy się z żydami wdają”. Inną karą kościelną jest klątwa, którą należałoby stosować „do większych już przestępstw, jak sprzedawanie mienia polskiego w ręce żydowskie”.

W bulli papieskiej czytamy, że „jeżeli się biskup nie zabrał do pracy nad odżydzeniem Polski, to upadek i katastrofa Polsce grozi”.

Niestety, ówczesni Polacy nie słuchali głosu papieża, prawdziwego przyjaciela Polski. Polska upadła, przyszedł rozbiór, których głównymi sprawcami byli żydzi i masoni.

Ostatnio ukazała się praca ks. prof. dra Michała Morawskiego, w „Ateneum Kapłańskim” nr. za styczeń 1938 r. p. t. „Kościół a niebezpieczeństwo żydowskie w dawnej Polsce”. Autor stwierdza, że Kościół w Polsce surowo występował przeciwko żydom, a wyrazem tego stanowiska Kościoła są uchwały Synodów, listy pasterskie biskupów. 1) Synod Piotrkowski z 1542 r. domaga się wywłaszczenia żydów, zobowiązując ich pod groźbą kary konfiskaty do odprzedania w określonym czasie poprzednim właścicielom z powrotem tych domów i nieruchomości, które już od nich nabyli, następnie — zamknięcia granic przed napływem żydów, wypędzanych z innych państw, usunięcia z granic państwa, odebrania żydom wszelkich udzielonych im dotychczas przywilejów i wolności. 2) Synod warszawski z 1561 r. sprzeciwia się naznaczeniu żydów na urzędy publiczne. 3) Synod w Chełmie w 1604 r. domaga się zerwania wszelkich stosunków z żydami.

Przypomnieć należy głos przestrogi złotoustego kaznodziei i proroka, ks. Piotra Skargi, który w „Żywotach Świętych” gromi wszelkie bezprawia żydowskie i przestrzega przed wielkim niebezpieczeństwem żydowskim dla Polski.

Nakazy Kościoła, umieszczone powyżej, wykazują jasno, jak i dlaczego należy walczyć z żydami. Musimy naprawić winy ojców i możliwie szybko wprowadzić w życie polecenia Kościoła, wydawane w trosce o dobro i pomyślność Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. K. Wierczak.

Dwa razy groziła światu wojna w ostatnich dwóch tygodniach, tak pisze organ watykański.

Wiedeń. Organ watykański „Osservatore Romano” twierdzi w omawianiu obecnej sytuacji międzynarodowej, że w ciągu ostatnich 14 dni Europa stanęła dwa razy z rzędu na krańcu przepaści. Niebezpieczeństwo wybuchu wojny stało się ponownie aktualne i to nie jako wytwór fantazji, lecz jako jaskrawa rzeczywistość.

Dzisiaj ocenia się sytuację z nieco większym spokojem, a zawdzięczać to należy zimnej krwi kilku mężów stanu, a przede wszystkim Schuschniggowi.

Także uczucia żywi Gdańsk w stosunku do Polski.

„Biskup polski” w Gdańsku nie do przyjęcia, tak głosi „Danziger Vorposten”.

Przed kilku dniami ukazała się w jednym z dzienników polskich wiadomość, jakoby nastąpić miała zmiana na stanowisku Biskupa Diecezji Gdańskiej. W miejsce ks. biskupa O'Rourke'go rzekomo przyjsze miał ks. prałat prof. dr. Sawicki z Pelplina.

W sprawie tej wypowiedział się w sobotnim numerze „Danziger Vorposten” określeniem, że biskup polski w Gdańsku — a więc ks. prof. Sawicki z Pelplina nie jest do przyjęcia. Zdaniem tego pisma, wykluczone jest, aby Watykan bez zgody Gdańska ustanowił w niemieckiej Diecezji Gdańskiej polskiego biskupa. „Suwerenny Gdańsk nie pozwoli nigdy, aby niemieckim katolikom Gdańska posadzone przed nos biskupa polskiego” — kończy urzędowy organ narodowo-socjalistyczny w Gdańsku.

Wywody te pozostawiamy bez komentarzy. Tak więc Gdańsk uważa się już za państwo suwerenne. Daleko sprawa doszła. Zaznaczyć warto, że prof. dr. Sawicki nie jest z pochodzenia Polakiem, a Niemcem. Obawiamy się, że rząd polski i w tej zasadniczej sprawie ustąpi, jak to już miało miejsce przy zamierzonym utworzeniu w Gdańsku dwóch nowych parafii polskich.

Olbrymia afery dewizowa żydowskich przemysłowców.

Poszkodowany skarb państwa na podatkach, umknęli z 800.000 zł. za granicę.

Katowice. Binem, Salzman i Szulim Pieprz, właściciele górnośląskiej centrali skór w Katowicach, winni byli śląskiemu władzom skarbowym 433 tysięcy zł. tytułem zaległości podatkowych. Na mocy układu zapłacili 140.000 zł, dając na resztę sumy zabezpieczenie hipoteczne na dom, a władze zabezpieczyły sobie dodatkowo swą należność na magazynach firmy w Katowicach, zawierających skóry wyprawne i surowe wartości 440.000 zł.

Nowe układy z władzami skarbowymi spowodowały zapłacenie przez obu Żydów 140.000 zł., wzamian za co uzyskali zdjęcie sekwestru z zajętych skór, na co — jak się okazało — tylko czekali, bowiem natychmiast je sprzedali i umknęli z większą sumą pieniędzy do Czechosłowacji.

Według ostatnich wiadomości równocześnie z Zalemmanem i Pieprzem umknęli za granicę właściciele garbarni „Soła” w Oświęcimie, Herszel Gluecksmann i Herszel Jakobsfeld. Nie zdążył jedynie wyjechać prokurent „Górnośląskiej Centrali Skór”, Abraham Gluecksmann, którego osadzono w więzieniu. Wszyscy są zamieszani w aferę.

W toku dochodzeń stwierdzono, że Szulim Pieprz i Binem Zalemman dopuścili się również olbrzymich przestępstw dewizowych. Planując już z góry oszustwo na szkodę Skarbu Państwa i przygotowując się do nagłej likwidacji interesów, przemycili oni za granicę 800.000 złotych.

Jak stwierdzono, sferzyści podjęli się na terenie Czechosłowacji handlu skórami. W związku z wykryciem tego przestępstwa dewizowego spodziewane są liczne aresztowania.

Niemcy powiększają armię. — Wojsko Hitlera będzie większe od cesarskiego.

Berlin. W kołach politycznych i wśród dziennikarzy zagranicznych w Berlinie wielkie wrażenie wywołała wiadomość, że Niemcy powiększają okr. s służby wojskowej z dwu do trzech lat.

Twierdzą, że armia niemiecka składać się będzie obecnie ogółem z 52 dywizyj.

Według Traktatu Wersalskiego (ar. 160), Niemcy mogły utrzymywać armię stałą, nie przewyższającą 100 000 ludzi (10 dywizyj).

Siły zbrojne niemieckie w chwili obecnej obliczają na około 900.000 ludzi we wszystkich rodzajach broni, nie licząc, oczywiście, organizacji paramilitarnych, jak oddziały szturmowe i ochronne partii narodowo-socjalistycznej, przymusowa służba pracy i in.

Za przykładem p. Klotta...

Urzednicy Min. Op. Społ. stwarzają przywileje klasowym związkom zawodowym.

Białystok. Rosnące wpływy Zw. Zaw. „Praca Polska” są solą w oczach zaniepokojonych wzrostem sił narod. związków zawod. socjalistów. Niedawno doniosła prasa o zerwaniu przez klasowe związki zawodowe konferencji w Krakowie, gdzie Gł. Insp. Pracy, p. Klott, poszedł na rękę socjalistom przeciw Zw. Zaw. „Praca Polska”. Zorganizowali sobie więc socjaliści białostocki podobną imprezę, popartą przez białostockiego inspektora pracy, p. Hoffmana.

Na zwołaną przezeń konferencję delegatów związków zawodowych przybyło również kilkudziesięciu delegatów „Pracy Polskiej” — ZPP — Zw. Zaw. „Praca” — i związków klasowych. Pierwszy od wielu lat chrześcijanie stanowili przewagę wśród delegatów.

Konferencja nie doszła jednak do skutku z winy inspektora pracy, Hoffmana. Po otwarciu konferencji złożył sekretarz zw. klasowych oświadczenie, w którym zakomunikował, że jego związek nie weźmie udziału w konferencji, w której obecni są delegaci „Pracy Polskiej” i wezwał przedstawicieli związków klasowych do opuszczenia sali. Prowincjonalni delegaci zw. klasowych niezbyt chętnie i z ociąganiem się usłuchali wezwania, dopingowani przez Żydów, którzy na tę chwilę jakby z pod ziemi wyrosli.

Delegaci „Pracy Polskiej” pragnęli odbyć konferencję bez udziału przedstawicieli związków klasowych, czemu sprzeciwił się inspektor Hoffman, proponując delegatom odbycie osobnej konferencji po rozmowach ze związkami klasowymi.

„Praca Polska” z oburzeniem odrzuciła tę propozycję, oświadczając, że w wytorzonych przez delegatów związków klasowych okolicznościach ma bezwzględnie prawo do pierwszeństwa w konferencji, a insp. Hoffmanowi słusznie postawiła zarzut, że jako urzędnik państwowy, zamiast być stróżem prawa i dobrych obyczajów społecznych, chce iść na rękę i dać pierwszeństwo tym, którzy posługują się argumentami terrorku i bezprzykładnej bezczelności.

Wobec takiego postawienia sprawy inspektor pracy po rozmowie z związkami klasowymi oświadczył, że wobec niezgodnienia stanowisk żadne zebranie nie odbędzie się.

W związku z decyzją inspektora Pracy — polskie związki zawodowe z „Pracą Polską” na czele — noszą się z projektem złożenia protestu u władz ministerialnych na postępowanie inspektora, który zwołał związki zawodowe na konferencję, naraził je na stratę czasu i koszty i dla przyczyn nieistotnych z powodu demagogii jednego związku, o znanych wartościach społecznych w Polsce — poszedł po linii żądań tego związku, lekceważąc chęć i wolę konferowania tych związków, które reprezentują rzeczywistość polski świat pracy.

Znowu b. starosta zasiadł na ławie oskarżonych — tym razem z żoną.

Katowice. W Sądzie Okręg. w Katowicach rozpoczęła się rozprawa b. starosty pow. lublińskiego, Biolika Franciszka i jego żony.

Biolik jest oskarżony o nakłanianie do fałszywych zeznań świadków, składających zeznania w sprawie nadużyć, dokonanych w Pow. Kasie Komunalnej w Lublińcu przez niego samego. Żona jego będzie odpowiadać za wprowadzenie w błąd i rozmyślnie machinacje na szkodę niej. Oślizgi Józefa, od którego zaciągnięta pożyczka w wysokości 5000 zł, zapisując tę kwotę na hipotece swej nieruchomości w Dębieńsku Wielkim (pow. rybnicki). Nadto na tę hipotekę zaciągnięta pożyczka z Pol. Banku Ludowego w Mysłowicach w wys. 20 000 zł oraz scedowała czynsz z tej nieruchomości na rzecz Banku na okres 3 lat. Nadto czeka Biolika rozprawa w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach o dokonanie nadużycia na szkodę Pow. Kasy Kom. w Lublińcu, w której to sprawie wyrokiem pierwszej instancji skazany został na 2 lata więzienia.

Straszną zbrodnią w kościele.

W Luboniu pod Poznaniem zamordował podczas nabożeństwa szkolnego ks. proboszcza Streicha, zsluzonego działacza społecznego — niejaki Wawrzyniec Nowak, komunista, przybyły przed trzema laty z Rosji Sowieckiej, który postrzelił poza tym kościelnego i 12 letniego chłopca.

Świadkiem okropnej zbrodni było w ostatnią niedzielę wnętrze skromnego i nie urządzonego jeszcze w całości kościoła parafialnego w Luboniu pod Poznaniem, gdzie okropny zbrodniarz, 47 letni pomocnik murarski Wawrzyniec Nowak, komunista, zastrzelił z rewolweru, u stopni ambony, miejscowego proboszcza, ks. Stanisława Streicha, a dalszymi strzałami zranił kościelnego, Franciszka Krawczyńskiego i 12-letniego chłopca Ignacego Pacyńskiego. Strzelanina w kościele spowodowała panikę wśród dziatwy i młodzieży, zebranej na szkolnej mszy św., którą dopiero co był odprawił zamordowany duszpasterz.

Kim jest morderca?

W kwietniu 1936 r. powrócił do Lubonia po 30-letniej nieobecności robotnik Wawrzyniec Nowak, który urodził się tam w dniu 5 sierpnia 1890 r. jako syn niezręcznych Jana i Katarzyny i wyemigrował z Lubonia w głąb Niemiec w wieku młodzieńczym. W czasie wielkiej wojny Nowak służył w armii niemieckiej i dostał się do niewoli rosyjskiej.

Ostatnia msza św. ks. Streicha.

W ostatnią niedzielę Nowak udał się do kościoła na tzw. szkolną mszę św., rozpoczynając się o godz. 10 rano.

Zaznaczyć należy, że kościół parafialny w Luboniu rozpoczęto budować w r. 1935 z chwilą powołania do życia tej nowej parafii. Zrazu zbudowano lewą nawę kościoła, w której do czasu wykończenia całości odprawiano nabożeństwa.

W niewielkiej tej nawie, gdzie na ołtarzu ustawiono figurę opiekuna młodzieży, św. Jana Bosko, który jest patronem parafii, zebrało się na niedzielne nabożeństwo około 200 dzieci oraz nieliczne grono osób dorosłych. Nowak siadł wśród dzieci na stopniach prowizorycznej ambony, ustawionej w pobliżu ołtarza i w tej pozycji pozostawał w czasie cichej mszy św., odprawionej przez ks. Streicha. Przez cały czas trzymał prawą rękę w zanadru płaszcza.

Sześć wystrzałów zmąciło ciszę świątyni.

Gdy ks. prob. Streich odprawił mszę św. i zdjąwszy w zakrytym ornat, szedł w albie i stule na ambonę, by wygłosić naukę do zebranej dziatwy, Nowak wstał ze schodów, a gdy ks. prob. Streich zbliżył się do niego na odległość kroku, prosząc tłoczące się dzieci, by mu zrobili przejście, wyciągnął spod palta rękę, uzbrojoną w rewolwer automatyczny (kaliber 7,35 mm) i oddał do księdza trzy strzały.

Pierwszy strzał trafił ks. prob. Streicha w prawą skroń w odległości 2 cm od oka i był śmiertelny, przy czym kula utkwiała w mózgu. Ksiądz przewrócił się na plecy, wówczas Nowak strzelił jeszcze dwukrotnie. Jedna z kul utkwiała w piersi księdza, a druga, trafiła w ołtarz.

W kościele powstał nieopisany zamęt.

Nowak, widząc nadbiegającego z zakrytym kościelnego, 42 letniego Franciszka Krawczyńskiego, strzelił w jego kierunku dwa razy, trafiając go powierzchownie w prawą skroń i w prawe ramię.

Szósta kula zbrodniarza utkwiała w prawym podudziu 12-letniego Ignacego Pacyńskiego, zaś przy siódmym pociągnięciu za cyngiel broń się zacięła i w odebranym później Nowakowi rewolwerze znaleziono jeszcze jedną kulę.

Po oddaniu strzałów Nowak krzyknął: „Niech żyje komunizm!”, wbiegł na ambonę i gestykulując, począł coś krzyżeć.

Wśród dzieci powstał nieopisany popłoch.

Dzieci, zebrane w kościele, jak również osoby starsze zaraz po pierwszych strzałach zaczęły krzyżeć i uciekać w popłochu, porzucając w kościele książki do nabożeństwa, czapki, torebki i berety.

Powstała nieopisana panika.

Dzieci tłoczyły się i przewracali przy wyjściu, chcąc jak najprędzej wydostać się na dwór.

Wiele dzieci przy tym podeptano, a nawet stratowano; 17-letnia Jadwiga Bortonówna została przewrócona i odniosła rany szarpane na twarzy.

Tylko dzięki przytomności umysłu kilku osób starszych, które zdołały chociaż częściowo uspokoić dzieci, uniknięto groźniejszych skutków paniki, o której rozmiarach dowodzi chociażby ta okoliczność, iż znaleziono później w kościele kilka par bucików i pantofelek, które dzieci wzajemnie sobie pozdeptywały z nóg, tłocząc się przy wyjściu z kościoła.

Nowak chciał wykorzystać wytworzony popłoch i zamierzał umknąć z kościoła przez niewykńczoną jeszcze główną nawę.

Zdołano go jednak ująć, przy czym robotnik kolejowy Mańczak przy pomocy organisty Szulca odebrał mu broń.

Wzburzeni parafianie chcieli dokonać samosądu.

Wzburzeni i wstrząśnięci do głębi parafianie chcieli dokonać na nim samosądu. Życie Nowaka, któremu poraniono głowę, twarz i nogę, uratowało kilku poważniejszych obywateli, którzy wyrwali go z rąk tłumu i brojącego krwią zaprowadzili na pobliską stację kolejową, skąd zawiadomiono telefonicznie o zbrodni posterunek PP w Fabianowie, oba pogotowia w Poznaniu i władze duchowne.

Na stacji poddano Nowaka rewizji i odebrano mu legitymację Ubezpieczalni Społecznej. Według niesprawdzonej wersji zbrodniarz miał pod koszulą zapasowy magazyn z kulami rewolwerowymi.

Nowak, zacytany, dlaczego dokonał strasznego zbrodni, nie dał żadnej odpowiedzi.

Przybycie władz policyjnych.

W pół godziny po dokonaniu przez Nowaka zbrodni przybył do Lubonia nadkomisarz Michał Bączkowski, komendant PP na powiat poznański, Niebawem przybył też wicestarosta powiatu poznańskiego mgr. Rakowski.

O godz. 11,10 na stacji w Luboniu zatrzymał się przybyły z Poznania specjalny parowóz z doczepionym wagonem osobowym III klasy. W tym wagonie umieszczono skutego w kajdany Nowaka, któremu uprzednio lekarz Pogotowia obandażował poranioną głowę i nogę. Jak się okazało, podczas przerwanego samosądu nad Nowakiem złamano mu podstawę nosa. W Poznaniu Nowak osadzony został w więzieniu policyjnym.

Przesłuchanie mordercy.

W niedzielę wieczorem nastąpiło przesłuchanie Nowaka w Komendzie Policji.

Jak wykazało dochodzenie, zbrodnia ma tło polityczne, Nowak był bardzo czynnym agitátorem komunistycznym w Wielkopolsce. Zbrodniarz przed powrotem do kraju przebywał przez 12 lat w Rosji Sowieckiej.

Na zarządzenie prokuratora przeprowadza się rewizję w mieszkaniach ludzi, podejrzanych o należenie do KPP.

Ogólne poruszenie.

Więść o strasznym zbrodni obiegła lotem błyskawicy Luboń i okoliczne wieś, a następnie całą Polskę, wywołując wstrząsające wrażenie.

Kościół w Luboniu, w którym o godz. 11 ks. prob. Streich miał odprawić drugą mszę św., zamknięto, a Przenajświętszy Sakrament wyniósł, zgodnie z przepisami kościelnymi, miejsc. wikary

ks. dr. Koperski i zawiózł samochodem do kaplicy parafialnej w Zabikowie.

Zwłoki zamordowanego ks. prob. Streicha, które namaścił Olejami św. ks. wik. dr. Koperski, pozostawiono na miejscu zbrodni do czasu przybycia z Poznania komisji sądowo-lekarskiej.

W południe przybył do Lubonia z Poznania jedyny brat zamordowanego duszpasterza, Czesław Streich, któremu zamordowany przed 4 tygodniami udzielił ślubu w kościele lubońskim. O zgonie ks. prob. Streicha zawiadomiono telefonicznie matkę wdowę, zamieszkałą w Bydgoszczy.

W godzinach popołudniowych, po dokonaniu oględzin przez komisję sądowo-lekarską, zwłoki ks. prob. Streicha przewieziono samochodem pogrzebowym do Zakładu Medycyny Sądowej w Poznaniu.

Stan rannych.

Rannych: kościeln. Krawczyńskiego i chłopca Pacyńskiego karetka pogotowia przewiozły do Szpitala Miejskiego w Poznaniu.

Kościeln. Franciszek Krawczyński odniósł postrzał czaszki, który prawdopodobnie nie uszkodził kości. Druga kula, który przebiła mu lewy bark, przeszła przez miękkie części, nie uszkadzając kości i grzęznąc w ciele. Chłopiec Pacyński ma przestrzelone prawe podudzie, przy czym kula też ugrzęzła w ciele. Oba rannych po założeniu opatrunków umieszczono na oddziale chirurgicznym Szpitala Miejskiego i poddano prześwietleniu promieniami Roentgena.

Rannych odwiedził po południu JE. ks. Prymas Kardynał Hlond, nadzwyczaj przejęty strasznym wydarzeniem.

Pogrzeb zamordowanego kapłana odbędzie się w czwartek z udziałem ks. kard. Hlonda.

Poznań. Na wieść o strasliwej zbrodni, jakiej dokonał komunista Nowak w kościele na osobie ks. proboszcza Stanisława Streicha, do Lubonia ściągają rzesze wiernych z całej parafii. Gromadzą się one przed plebanią, gdzie złożono zwłoki zamordowanego kapłana.

Ciało śp. ks. prob. Streicha złożono na katafalku. Pogrzeb odbędzie się prawdopodobnie w czwartek. Zapowiada się on niezwykle uroczyste. Ogólnie spodziewają się, iż na uroczystości pogrzebowe przybędzie ks. kardynał Hlond.

Rozwiązanie 17 organizacji studenckich na Uniwersytecie Wileńskim.

Wilno. Na podstawie przepisów znolizowanej ustawy akademickiej Senat U. S. B. zarządził rozwiązanie 17 organizacji akademickich.

Nuncjusz Cortesi u min. Świątosławskiego.

Warszawa. Dnia 23 bm. przybył do p. ministra WR. i OP. prof. dr. Wojciecha Świątosławskiego, J. E. Nuncjusz Apostolski ks. Cortesi, celem odbycia konferencji.

4 wizyty min. Becka.

Rzym — Watykan — Sztokholm — Tallin.

Pod koniec bież. tygodnia wyjeżdża do Rzymu min. Beck. Towarzyszyć mu będzie dyr. gabinetu ministra, p. Lubieński.

Uchodzi za pewne, że podczas swego pobytu w Rzymie min. Beck złoży również wizytę w Watykanie sekretarzowi stanu mons. Pacelli'emu.

W maju należy się spodziewać rewizyty min. Ciano w Warszawie.

Następna, już wiosenną wizytą min. Becka będzie odwiedzenie Sztokholmu i Tallina. Będzie to rewizyta szwedzkiego ministra spraw zagran. Sandlera i estońskiego Akkela, którzy odwiedzili Polskę minionego lata. Min. Beck udałby się z Gdyni na polskim statku wojennym nasamprzód do Szwecji, a stamtąd popłynie do Tallina.

LEKARZ I ROBOTNICA.

Powieść współczesna na tle stosunków fabrycznych. Przekład z francuskiego. 60

(Ciąg dalszy.)

Zapominasz, że duża część fortuny, jaką reprezentuje fabryka, nie należy do wuja. Myślałem już o tym wszystkim. Powtarzam.

— Jeżeli nie należy do wuja, to do nas wszystkich — odparła.

Berta ocknęła się ze swego przygnębienia:

— Właśnie, że do nas...

Janka przerwała z triumfem:

— Otóż! Jest sposób. Wystarczy, abyśmy wszyscy włożyli rękę do kieszeni!

Gaston podniósł swe dumne czoło:

— Myślałem o tym sposobie, ale go odepchnąłem. Nie przystanę na to, żeby którekolwiek z was miało sobie uszczuplać dobrobytu dla naprawienia fatalnego błędu.

Magdalena pochyliła się ku niemu:

— Jednakże, mój drogi...

— To wszystko frazesy, — oświadczyła Janka. — Czy myślicie, że pani Breaux, gdy się o tym

dowie, nie da sobie raczej utoczyć krwi, zanim pozwoli, ażeby jej syn miał pozostać w takim bagnie? A czy i Leon nie zrobi tego samego dla ocalenia brata?

Berta wyprostowała się na swoim fotelu:

— Pozwól, Janko! Szlachetność twoja unosi cię, a nieznamość świata zaślepia. Mówisz, nie zważając na drażliwość pozycji, w jakiej nas stawiasz, mnie i Karola. Gaston, którego takt nie opuszcza nawet wśród tak okropnych doświadczeń losu, odczuł to doskonale. Wy osobście nic nie tracicie. Wy nie macie dzieci...

— E, co ty wiesz, — odparła Janka.

I jej sprytny uśmiech dał im wszystkim do zrozumienia, że jest przy nadziei, zbyt jeszcze świeżej, ażeby się mogła wykazać wcześniej. Ciągnęła znowu:

— Zgoda. Może się trochę przerachowałam. Ale to czasem bywa z pożytkiem. Naprzód, nie potrzeba się zaraz ogołacać ze wszystkiego. Każdy z nas da tyle, ile będzie mógł. To jeszcze nie śmierć. Jeżeli mnie rachuba nie zawodzi, pozostaną nam jeszcze ruchomości. A to tylko na jakiś czas, bo gdy Gaston stanie na nogach, to spłaci nas po trochu. Chyba nie ty, Berto, szermierzu rodziny, ty, cośumiesz honoru nazwiska bronić w pewnych chwilach, — która patronujesz wszyst-

kim dobrym sprawom, chyba się nie cofniesz od przystąpienia do tego dobrego dzieła. A zresztą nie nie wskórała byś, bo i tak by się jeszcze wybrnęło. Pracowałoby się, a cóż! Leon może praktycznie jako lekarz w swojej dzielnicy, bez opuszczania Muzeum. A ja mam dwa rzemiosła w ręku: talerze i kwiaty

Gaston wstał:

— Daruj jej, Berto... Janko, ja nie chcę tej ofiary...

Ale Magdalena odsunęła go gwałtownie:

— Cicho bądź! Ona ma rację.

— Zapewne, — wycodziła Berta, — co do nas, moglibyśmy iść waszym śladem jedynie zdaleka bo mamy znacznie mniej korzystne warunki. Karol ledwo się zwłócił z choroby, a ja nie mam tyle fachów w ręku. Ale nie jesteśmy przeciwni, ażeby nie dopomóc bratu w miarę naszych środków. Nie mam potrzeby zapewniać Gastona, że nie czekalibyśmy na ciebie, ażeby mu przyjść z pomocą.

Janka udała naiwną.

— Doskonale! — zawołała z radością, — Wiedziałam, że się na tym skończy. A teraz, moi drodzy, nie ma ani chwili do stracenia. Lecę uprzedzić Leona i matkę. A co do wuja, ten musi się zgodzić. (C. d. n.)

Arcybiskup wileński u prof. Cywińskiego.

Warszawa. Jak donoszą z Wilna, w sobotę w południe ks. arcyb. Jajbrzykowski odwiedził pozostającego w więzieniu na Łukiszkach prof. St. Cywińskiego.
Po spowiedzi i Komunii św. ks. metropolita wileński spędził dłuższą chwilę na rozmowie z p. Cywińskim.

Manifestacja młodzieży narodowej we Lwowie.

Lwowskie „Słowo Narodowe” z dnia 26 go bm. donosi:

W piątek o godz. 12-iej w południe odbył się w hallu Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie wielki wiec młodzieży akademickiej, przy udziale około 3000 studentów wszystkich wyższych uczelni Lwowa.

Na wiecu wygłoszono dwa przemówienia, w których naświetlano ostatnie wypadki w Wilnie. Zebrani uchwalili jednogłośnie rezolucję, protestującą przeciw wprowadzeniu rozdziewków między armią a społeczeństwem oraz domagającą się zwolnienia wysłanych do Berezy wilanian.

Po wiecu młodzież upuściła gmach uniwersytetu i głównymi ulicami udała się w kierunku śródmieścia. Manifestanci wnosili po drodze okrzyki.

Można jeszcze „DRWĘCĘ” zapisywać na miesiąc marzec.

Redaktor Zwierzynski i prof. Cywiński przed Sądem Okręgowym we Wilnie.
Proces przeciw p. Al. Zwierzynskiemu i prof. Cywińskiemu odbyć się ma dnia 21 marca br.

Zgon śp. Władysława Grabskiego.

Dnia 1 marca o godz. 2.45 w nocy zmarł we Warszawie trzykrotni premier Polski w latach 1920, 24 i 25, minister skarbu w latach 1919, 23, 24 i 25, minister rolnictwa 1918, zasłużony działacz społeczny. Zmarły liczył lat 65.

Kondolencje wysłali do żony Zmarłego P. Prezydent RP., kapituła orderu Orła Białego, gen. Sławoj Składkowski, marsz. Sejmu. Pogrzeb odbędzie się 4 marca.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Dolar 5.27, frank francuski 17.31; frank szwajcarski 122.55 funt szterling; 26.47; marka niemiecka 102.00; korona czeska 18.50; szilling austriacki 98.80; gulden gdański 100.00.

Zbierajcie znaczki reklamowe światowej marki „Urbin”.

GIEŁDA ZBOZOWA

Placowo w złotych kg za 100

	Poznań, 1. 3.	Bydgoszcz, 28. 2.
Zyto nowe	20.00—20.25	21.50—21.75
Pszonica	26.00—26.50	27.00—27.50
Jęczmień	19.15—19.40	18.50—18.75
Owies	20.20—20.75	20.00—20.75
Wyka jara	—	21.00—22.00
Koniczyna biała	200.00—230.00	200.00—230.00
Koniczyna czerw. sur.	90.00—100.00	125.00—135.00
Groch Viktoria	22.00—24.50	22.00—25.00
Groch Folgera	23.50—25.00	23.50—25.50
Mąka żytnia 65 proc.	28.75—29.75	31.00—31.50
Mąka pszenna 65 proc.	40.25—40.75	41.00—42.00

Za redakcję odpowiedzialny: Józef Zieliński w Nowym Mieście Lub.
Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszłokw. w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonej numerów lub odszkodowania.

Do akt. Nr Km 806/37

Obwieszczenie

Komornik Sądu Grodzkiego w Działdowie, zamieszkały w Działdowie, na zasadzie art. 602 KPC obwieszcza, że w dniu 8 marca 1938 r. od godz. 10 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Anny Karpińskiej w Wilamowie pow. Działdowo, składających się z 650 ctr. kartofli, oszacowanych na łączną sumę 845 zł, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Działdowo, 28 lutego 1938 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Stodolny Paweł

Firma chrześcijańska

Szanownej Publiczności miasta Brodnicy i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, że przy ul. Kościuszki nr. 1 otworzyłam

SKŁAD KONFEKCJI i DZIAŁ MIAROWY

Zapewniam pod każdym względem staranną i rzetelną obsługę. Proszę o łaskawe poparcie.
Z poważaniem

L. BRZOWSKA, Brodnica

POLECAM

Płaszczki damskie i dziecięce, wykonane we własnej pracowni. — Płaszczki męskie i ubrania w dufym wyborze. — Materiały wełniane, kamgarny w najnowszych deseniach i gatunkach oraz wszelkie dodatki krawieckie.

Szanownej publiczności miasta Działdowa i okolicy podaję do łaskawej wiadomości, że przy ul. Marsz. J. Piłsudskiego nr 12 OTWORZYŁEM

Skład towarów spożywczych i delikatesów

Zapewniam pod każdym względem staranną i rzetelną obsługę.
POLECAM po najdostępniejszych cenach towary spożywcze i delikatesy oraz WEGIEL GÓRNOŚLĄSKI
FIRMA A. KIWIICKI, DZIAŁDOWO ul. M. J. Piłsudskiego 12 Telefon Nr 1 (nast. E. HOLMA)

Podaje się do wiadomości zainteresowanym, że

HURTOWNIA TYTONIOWA

od dnia 1 marca począwszy czynna będzie od godz. 8 do 1 i od 2—5 popołudniu
HURTOWNIA TYTONIOWA
Nowe Miasto, Rynek 23.

Uwaga Torfiarki

Na imprezie dnia 26 lutego rb. w szatni hotelu „Pod 3 Koronami”

zamieniono

kapeluszy męski, welurowy, popielaty. Uprasza się zwrócić celem wymiany do

Zarządu hotelu „Pod 3 Koronami” Lidzbark

Dobre fotografie

wykonuje **F. LUBOWIECKI** zakład fotograficzny Nowe Miasto Lubawskie filia Lubawa

Torfiarki i prasy do torfu

dostarcza „UNIA” sp. akc. Brodnica
Sprzedam

Maneż nowy Sieczkarkę Wialnię Kultywator Bronę, plugi wóz jednokonny Sanie oraz szle Makowski, Chroście

Siano na sprzedaż Czulkowski maj. Gwizdźiny

Ogłoszenie. Lubawska Komunikacja Autobusowa uruchamia z dnem 7 marca 1938 r. nową linię autobusową na trasie Lubawa - Rybno - Działdowo

według poniższego rozkładu

615	1330	o.	LUBAWA	p.	935	1705
625	1340	o.	Prątnica	o.	925	1655
630	1350	o.	Łątyń	o.	920	1650
645	1400	o.	Rumian	o.	905	1635
655	1410	o.	RYBNO	o.	855	1625
700	1420	o.	Tuczki	o.	850	1620
710	1430	o.	Zabiny	o.	840	1610
715	1435	o.	Gralewo	o.	835	1605
720	1440	o.	Uzdowo	o.	830	1600
725	1445	o.	Burkat	o.	825	1555
740	1500	o.	DZIAŁDOWO	o.	810	1540
750	1510	p.		o.	800	1530

UWAGA!

Połączenie z Działdowa do Warszawy i z Lubawy do Nowego Miasta, Brodnicy i Biszupca
Podając powyższe do wiadomości, proszę o łaskawe poparcie

Z poważaniem

Koncesj. Przeds. Autobus. właśc.: Józef Ukleja - Lubawa

Parcelacje, pomiary katastralne

wyłączenia z Reformy Rolnej wykonuje

Mierniczy Przysięgły

Ad. Filipp w Brodnicy

ul. Mickiewicza 2 - Telefon 78 - (obok Starostwa)

Jadalnie

Sypialnie

solidne, [w] rozmaitych egzotycznych drzewach.

Ceny niskie.

Wł. Maliszewski

Lubawa, Rynek 15

Gospodarstwo

12,5 morgowe, sprzedam od razu. Zgi. przyjmuje

B. Łukowicz, oberża Mroczenko, pow. Lubawa

Rzeźnictwo

wydzierżawię od zaraz. Zgłoszenia do eksp. „Drwęcy” Nowe Miasto Lub.

F O R M U L A R Z E poleca Księgarnia „Drwęca.”

Kostiumy Płaszczki damskie Ubrania Płaszczki męskie Spodnie Bluzy robocze oraz wszelkie materiały na płaszczki i ubrania w różnych gatunkach poleca

Skład konfekcji L. Brzowska Brodnica, ul. Kościuszki nr 1

Uwaga!

Przyjechała do Nowego Miasta chwilowo na tydzień czasu

słynna chiromantka i himopatka

która przepowiada cały horoskop życia z kart, z rąk, z fotografii i wskazuje szczęśliwe numery loteryjne oraz zastrzeżone wszelkie zadane przez złych ludzi cierpienia.
Godziny przyjęć: od godz. 9 rano do godz. 9 wieczorem.
Nowe Miasto, ul. Kościuszki Hotel Bona, ptr. 1, pokój 6.

Wydzierżawię

ogród od zaraz ze wszystkim.

Mar. Januszewska Zwiniarz, p. Montowo pow. Lubawa

Drzewo

opałowe, dłuższe, dragi zdadne na kozły i gromady z tyczek na sprzedaż we wtorki i w piątki. Ign. Mieczkowski, Majątek Cibórz, pocz. Lidzbark.

Urzędnika

gospodarczego oraz praktykanta gospodarczego poszukuje
Graduszewski, maj. Nawra

WAPNO

w kawałkach nadeszło i poleca

N. Ewertowski

handel żelaza, maszyn roln. i art. budowlanych
Nowe Miasto Lub., telef. 66.

DRUKI

wszelkiego rodzaju

zwyczajne do najwykwintniejszych

po cenach przystępnych

wykonuje

terminowo i gustownie

Drukarnia „Drwęca” Nowe Miasto.

Karty do gry

poleca

„DRWĘCA”